

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/74/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3517203215
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3517203215.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. a JUDr. Márie Vrtochovej v spore žalobcu N. W., narodeného dňa XX.XX.XXXX, bytom W., L. XXX, toho času E. N., zastúpeného Y. O. Z., advokátom so sídlom B. T. B. P., O. XX, proti žalovanému U. so sídlom X., Z. B. XX, o zaplatenie náhrady škody, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 19. septembra 2019, č.k. 12C/22/2017-94, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný **m á** proti žalobcovi **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom žalobu v celom rozsahu zamietol (výrok I.), žalovanému priznal proti žalobcovi právo na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 %, ktoré je povinný žalobca zaplatiť žalovanému do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou v spojení s jej doplnením domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu 4.985,- eur a trovy konania z dôvodu, že bol dňa 09.05.2012 na základe rozhodnutia Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 0Tp/21/2012-15 zo dňa 11.05.2012 vzatý do väzby, z ktorej bol na základe rozhodnutia totožného súdu dňa 11.06.2012 prepustený. Väzba trvala 33 dní. Následne bol rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 1T/153/2012-441 zo dňa 16.05.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23To/121/2014-470 zo dňa 13.07.2015 oslobodený spod obžaloby. Rozhodnutie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 0Tp/21/2012-15 zo dňa 11.05.2012 považuje za nezákonné a z tohto dôvodu si uplatňuje náhradu škody. Uplatňuje i ujmu na cti spočívajúcu predovšetkým v poškodení dobrého mena v súkromnom živote, pretože uväznenie sa stalo predmetom nedôvodných a ošemetných klebiet okolia, a to najmä v rodine, medzi priateľmi a známymi a spôsobilo rozvrat v jeho doterajších rodinných a priateľských väzbách, ako i problém s uplatnením sa v pracovnej oblasti. Za dostatočnú satisfakciu považoval 4.985,- eur.

3. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že dňa 09.05.2012 bol žalobca na základe uznesenia Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 0Tp/21/2012-15 zo dňa 11.05.2012 vzatý do väzby s tým, že väzba začala 09.05.2012 o 9.10 hod.. Uznesenie bolo odôvodnené tým, že obvinený je dôvodne podozrivý zo spáchania skutku, pre ktorý bolo proti nemu vznesené obvinenie, tento má znaky stíhaného trestného činu a je dostatočne odôvodnená obava, že pri ponechaní na slobode by

mohol ovplyvňovať svedkov, a to predovšetkým matku maloletej poškodenej, vo vzťahu ku ktorej už boli kolúzne aktivity obvineného preukázané. Na základe podanej sťažnosti Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 3Tpo/31/2012-33 zo dňa 15.06.2012 zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, prepustil obvineného (žalobcu) z väzby s tým, že ihneď nastúpil na výkon trestu odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom dňa 21.05.2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/67/2012. Odvolací súd v odôvodnení konštatoval, že zistenia sudcu pre prípravné konanie, na základe ktorých bol obvinený vzatý do väzby, sú vecne správne, založené na dôkladnom zhodnotení vo veci doteraz vykonaných dôkazov. Vykonané dôkazy sú už v tomto štádiu trestného stíhania v rovine závažného podozrenia, že obvinený skutok, pre ktorý bolo proti nemu vznesené obvinenie, spáchal a že tento vykazuje zákonné znaky stíhaného zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného zákona, ale aj pre záver, že povaha stíhaného trestného činu a spôsob, akým mal byť spáchaný, spolu s okolnosťami negatívne charakterizujúcimi osobu obvineného a jeho správanie, na ktoré bolo vecne správne poukázané, tvoria konkrétne skutočnosti odôvodňujúce obavu, že obvinený pri ponechaní na slobode by mohol ovplyvňovať predovšetkým svedkyňu, vo vzťahu ku ktorej už vyvíjal kolúzne aktivity. Väzba obvineného v tomto štádiu trestného stíhania by bola adekvátnym a nevyhnutným zabezpečovacím opatrením, avšak len za predpokladu, ak by tejto skutočnosti v posudzovanej veci nebránila ďalšia podstatná okolnosť, ktorou je právoplatný rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom vydaný dňa 21.05.2015 v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/67/2012, kde bol výkon uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody u obvineného už nariadený. Záverom konštatoval, že vzatie obvineného do väzby v teraz posudzovanej trestnej veci napriek tomu, že sú dané podmienky, aby vykonával trest odňatia slobody v inej veci, je preto neopodstatnené. Výkonom uloženého trestu odňatia slobody v inej trestnej veci je možné ihneď odstrániť obavu, ktorá bola dôvodom vzatia obvineného do väzby, ako aj inú obavu, ktorá by odôvodňovala ďalší väzobný dôvod v posudzovanej veci. Ak by existovali dôvody väzby obvineného aj pri skončení výkonu trestu odňatia slobody, môže byť vtedy vzatý do väzby.

4. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 1T/153/2012-441 zo dňa 16.05.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23To/121/2014-470 zo dňa 13.07.2015 bol žalobca oslobodený spod obžaloby, pretože nebolo preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný. Dôvodom bolo, že výsledky samotného dokazovania nevyznegli jednoznačne a dôkazy nesvedčia k vyvodu bezpečného záveru, že došlo k spáчанию trestného činu tak, ako je uvedený v obžalobe a že ho spáchal obžalovaný. V danom prípade nemal súd dostatok spoľahlivých dôkazov, na základe ktorých je jednoznačne preukázané, že došlo k sexuálnemu zneužívaniu maloletej, ale niet ani spoľahlivých a jednoznačných dôkazov o tom, že maloletá nebola vystavená určitému sexuálnemu zneužívaniu. Obžalovaný bol v prípravnom konaní dôvodne podozrivý, že sa dopustil žalovaného trestného činu, avšak výsledky dokazovania vykonaného pred súdom nevyznievajú jednoznačne a nie je tu úplne ucelená reťaz priamych ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých by mohol súd vyvodiť bezpečný záver, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania, a preto je potrebné obžalovaného oslobodiť spod obžaloby. Súd nemal inú možnosť, ako v danej dôkaznej núde, rešpektovať zásadu trestného práva - v pochybnostiach v prospech obžalovaného.

5. V rozhodnej dobe bol žalobca do dňa 28.04.2012 vo výkone trestu odňatia slobody a bolo proti žalobcovi vedené trestné konanie. Na základe rozsudku Okresného súdu Kladno vydanom v konaní pod sp. zn. 3T/64/2011 bol v skúšobnej/probačnej dobe do 14.04.2013. Trestný čin bol spáchaný dňa 13.12.2011. V konaní vedenom Okresným súdom Trenčín pod sp. zn. 8T/142/2011 bol žalobca uznaný za vinného zo spáchania prečinu podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, pričom došlo k upusteniu od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na odsúdenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 30.01.2012 vedeného pod sp. zn. 0T/10/2012. Následne rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom vydanom dňa 21.05.2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/67/2012, právoplatný dňa 21.05.2012, bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a žalobcovi bol uložený trest odňatia slobody nepodmienečne 10 mesiacov v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, zákaz viesť motorové vozidlo na 10 rokov. Následne Okresný súd Trenčín vydal dňa 24.09.2012 trestný rozkaz v konaní vedenom pod sp. zn. 4T/134/2012, právoplatný dňa 24.09.2012, na základe ktorého bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, pričom došlo k upusteniu od uloženia súhrnného

trestu vzhľadom na odsúdenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 22.05.2012 vedeného pod sp. zn. 1T/67/2012.

6. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v čase vydania uznesenia Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom č. k. OTp/21/2012-15 zo dňa 11.05.2012, na základe ktorého bol žalobca vzatý do väzby, boli splnené všetky zákonné predpoklady pre jeho vzatie do väzby, čo konštatoval aj odvolací súd v uznesení č. k. 3Tpo/31/2012-33 zo dňa 15.06.2012. V čase vydania uznesenia o vzatí do väzby existovala v doposiaľ trestnom konaní vykonaného dokazovania pravdepodobnosť o spáchaní tam definovaného skutku žalobcom, ktorá sa však v trestnom konaní vedenom pred súdom napokon nepotvrdila. Poukázal aj na obsah nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 163/2013 zo dňa 13.11.2013, podľa ktorého vydanie uznesenia o vznesení obvinenia nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr, z rôznych dôvodov, nepotvrdila. Súd prvej inštancie mal za to, že v zmysle ustálenej judikatúry nemožno pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe vychádzať len z toho, že ten, kto bol vzatý do väzby, bol spod obžaloby oslobodený, ale treba aplikovať ustanovenie § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. a prihliadať i na osobitné okolnosti konkrétnej trestnej veci a zisťovať, či si osoba poškodeného väzbu nezavinila sama. Žalobca svojim konaním po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody pre iný trestný čin (28.04.2012) už v tomto štádiu trestného stíhania v rovine závažného podozrenia, že obvinený skutok, pre ktorý bolo proti nemu vznesené obvinenie, spáchal a že tento vykazuje zákonné znaky stíhaného zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného zákona, ale aj pre záver, že povaha stíhaného trestného činu a spôsob akým mal byť spáchaný, spolu s okolnosťami negatívne charakterizujúcimi osobu obvineného a jeho správanie, tvorili konkrétne skutočnosti odôvodňujúce obavu, že obvinený (žalobca) pri ponechaní na slobode by mohol ovplyvňovať predovšetkým svedkyňu, vo vzťahu ku ktorej už vyvíjal kolúzne aktivity. Preto súd prvej inštancie považoval toto správanie žalobcu ako aj s poukazom na závery odvolacieho súdu uvedené v uznesení č. k. 3Tpo/31/2012-33 zo dňa 15.06.2012 za také, že bolo možné vysloviť záver, že žalobca si aj svojim vlastným pričinením zavinil, že voči nemu bolo vydané uznesenie o vzatí do väzby. Väzba svojim trvaním neprekročila čas nevyhnutne potrebný na vykonanie procesných úkonov, ktorými bol odstránený dôvod väzby a jej výkonom a trvaním nemohlo dôjsť k neodôvodnenému zásahu do osobnostných ani iných práv žalobcu. Žalobca bol vzatý do väzby dňa 09.05.2012, krátko po tom, ako bol prepustený z výkonu trestu (28.04.2012) a u žalobcu bol výkon väzby ukončený z dôvodu nástupu na výkon trestu odňatia slobody na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom vydaný dňa 21.05.2015 v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/67/2012, kde bol výkon uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody u obvineného už nariadený.

7. Pokiaľ ide o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnenej žalobcom, mal súd prvej inštancie za to, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal vznik tohto nároku a ani neoznačil rozhodné skutočnosti. Pre úspešné uplatnenie práva na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je nevyhnutné okrem existencie niektorého zo zásahov podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a vzniku škody, preukázať aj príčinnú súvislosť medzi týmito zložkami. Podľa ustálenej súdnej praxe príčinná súvislosť, ako ďalší predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, je priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí ak je iba sprostredkovaný. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne. Uplatneniu základného práva účastníka na súdnu ochranu zodpovedá jeho povinnosť splniť podmienky zákonom ustanoveného postupu uplatnenia nároku na všeobecnom súde. Okrem povinnosti tvrdenia má žalobca aj dôkaznú povinnosť, ktorej cieľom je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu. Podmienky vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. sú stanovené kumulatívne a v prípade nesplnenia čo i len jednej z nich nie je daná táto zodpovednosť.

8. Súd v tejto súvislosti uvádza, že nemajetkovú ujmu bolo potrebné zo strany žalobcu určite pomenovať a vysvetliť a tiež bolo na ňom tvrdiť a preukázať, že k vzniku nemajetkovej ujmy nezákonným rozhodnutím, resp. rozhodnutím o väzbe skutočne došlo. Pre vyslovenie vzniku nemajetkovej ujmy teda

nepostačuje žalobcovo tvrdenie, že k nej došlo a tiež nepostačuje abstraktná právna kvalifikácia ujmy ako nemajetkovej.

9. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, § 8 ods. 5 písm. b), ods. 6, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 2, 4, § 4 ods. 1 písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z., o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 CSP.

10. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a jeho žalobe v celom rozsahu vyhovel, alternatívne žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP. Uviedol, že opodstatnenosť jeho žalobného nároku bola v žalobe a jej doplnení riadne označená a na tieto odkazuje. Zdôraznil, že povaha samotného skutku, zo spáchania ktorého bol obvinený, väznený a neskôr oslobodený, mala negatívny vplyv na jeho doterajší život a spôsobila mu nemajetkovú ujmu. Vytýkal súdu prvej inštancie, že sa stotožnil s názorom žalovaného bez zohľadnenia skutočností ním uvedených, keď už samotné trestné stíhanie výrazne zasahovalo do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti. Výkon väzby predstavuje vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca, vyvoláva negatívne dopady na jeho osobný život a životný osud, zasahuje do jeho súkromného života, jeho cti, dobrej povesti, a preto je nepochybné, že výkon väzby je spôsobilý vyvolať popri vzniku materiálnej škody aj vznik nemateriálnej ujmy vo sfére osobnostných práv poškodeného. Zdôraznil, že zo znaleckých posudkov z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria č. XX/XX. a č. XX/XX, ani zo správy vyhotovenej E. a E. N. zo dňa 17.12.2013 nevyplýva, že by mohol spáchať zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, ktorý sa mu kladie za vinu. Skutočnosť, že trpí disocálnou poruchou osobnosti, t.j. istou odchýlkou v štruktúre osobnosti, ešte automaticky nezakladá dôvodnosť vzatia obvineného do väzby. Nepopieral, že je recidivistom, avšak páchal inú trestnú činnosť, za ktorú bol právoplatne odsúdený. Zákonom chránený záujem však nebol v týchto trestných činoch zhodný s chráneným záujmom trestného činu sexuálneho zneužívania podľa § 201 Trestného zákona. Ďalej uviedol, že v trestných konaniach, ktoré sa voči jeho osobe viedli, nikoho neovplyvňoval. V týchto prípadoch nebola nariadená kolúzna väzba. Uviedol, že ani v tomto prípade nemal úmysel vyvíjať kolúzne aktivity, O. P. síce kontaktoval, avšak iba za účelom, aby pred orgánom činným v trestnom konaní a súdom vypovedala pravdu, ktorú skutočnosť nemôže súd považovať za vlastné zavinenie si väzby. Poprel, že by na svedkyňu vyvíjal akýkoľvek nátlak, aby zmenila svoju výpoveď. Má za to, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru v tom, že si väzbu zaviniel sám. Uvedené totiž nevyplýva z navrhnutých a vykonaných listinných dôkazov. Zdôraznil, že mu bola obmedzená osobná sloboda za skutok, ktorý nespáchal a v plnom rozsahu bol spod obžaloby oslobodený, preto má v zmysle § 8 ods. 5 písm. b/ zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody. Vzatie do väzby výrazne zasiahlo do jeho súkromného a spoločenského života, do jeho občianskej cti a povesti, a to tým skôr, že sa obvinenie vo veci samej ukázalo ako lživé, čo bolo právoplatne potvrdené oslobodzujúcim rozsudkom súdu, podľa ktorého sa skutku, z ktorého bol žalobca obvinený a obžalovaný, nedopustil. Mal za to, že každá fyzická osoba (aj viackrát trestaná) má právo na ochranu svojej osobnosti, medzi iným aj na ochranu pred zásahom do jej osobnej slobody. Ďalej uviedol, že pred podaním žaloby požiadal o započítanie času stráveného vo väzbe k niektorému z uložených trestov odňatia slobody, ktorému návrhu vyhovené nebolo.

11. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že zo samotného znenia zákona vyplýva, že existujú situácie, kedy štát za škodu spôsobenú zásahom orgánu verejnej moci nezodpovedá. V prípadoch, kedy dôjde k zastaveniu trestného konania či oslobodeniu spod obžaloby, je potrebné skúmať, či si poškodený väzbu (alebo trestné stíhanie) nezaviniel sám - § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. Poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu SR v obdobnej veci, ktorý uviedol, že predpoklady vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe sú v zákone č. 514/2003 Z. z. vymedzené tak pozitívne (§ 8 ods. 5), ako aj negatívne (§ 8 ods. 6). Nevyhnutným predpokladom na vznik nároku na náhradu škody je naplnenie niektorej z hypotéz predpokladaných v § 8 ods. 5 tohto zákona, t. j. či voči osobe, ktorá bola vzatá do väzby, bolo trestné stíhanie zastavené, bola spod obžaloby oslobodená alebo vec bola postúpená inému orgánu. Ide však len o prvý predpoklad vzniku tohto nároku, pretože vychádzajúc z logického a systematického výkladu zákona č. 514/2003 Z. z., je kumulatívnou podmienkou súčasné nenaplnenie žiadneho z negatívnych predpokladov, za ktorých nárok na náhradu škody nevznikne podľa § 8 ods. 6 (in concreto zavinenie väzby). V prípade naplnenia niektorého z negatívnych predpokladov

uvedených v § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody nevznikne ani v prípade danosti niektorého z pozitívnych predpokladov vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe ustanovených v § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z. z. Samotný poukaz žalobcu na naplnenie podmienok uvedených v § 8 ods. 5 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z. a opakovanie, že sa trestného činu nedopustil, preto nemôže v danej veci postačovať. Poukázala na obsah rozhodnutí vydaných vo veci väzby žalobcu, a to uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. OTr 21/2012-15 zo dňa 11.05.2012, ktorým bolo rozhodnuté o vzatí žalobcu do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ale najmä na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 15.06.2012, ktorý vyslovil názor, že zistenia sudcu pre prípravné konanie okresného súdu a z nich vyvozené závery, podľa ktorých u žalobcu sú dané dôvody kolúzne väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, sú vecne správne, založené na dôkladnom zhodnotení vo veci doteraz vykonaných dôkazov... povaha stíhaného trestného činu a spôsob, akým mal byť spáchaný, spolu s okolnosťami negatívne charakterizujúcimi osobu obvineného a jeho správanie, na ktoré vecne správne poukázal sudca pre prípravné konanie, tvoria konkrétne skutočnosti odôvodňujúce obavu, že obvinený pri ponechaní na slobode by mohol ovplyvňovať predovšetkým svedkyňu O. P., vo vzťahu ku ktorej už vyvíjal kolúzne aktivity. Ovplyvňovanie svedkyne bolo priamo konštatované Krajským súdom v Trenčíne, pričom ani žalobca ho nepopieral a potvrdil, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody dňa 28.04.2012 kontaktoval svedkyňu a žiadal od nej, aby „s tým niečo spravila, aby sa to zastavilo“. Ďalej ju mal ovplyvňovať aj 01.05.2012 a početnými telefonátmi až do 09.05.2012 žiadať, aby zmenila výpoveď. Dôvodmi vzatia žalobcu do väzby tak boli najmä konkrétne aktivity, ktoré žalobca vyvíjal vo vzťahu k svedkyňi O. P. a vedomé klamanie žalobcu pred OČTK. Žalobca sa snaží navodiť dojem, že súd prvej inštancie i žalovaná vzhľadli zavinenie väzby v psychickom stave žalobcu - disociaľnej poruche osobnosti, pričom rozhodnutie o väzbe nebolo založené na predchádzajúcej a bohatej trestnej činnosti žalobcu, aj keď i tento aspekt bolo možné zohľadniť. Úlohou civilného súdu je posúdiť, či vo veci nie sú dané predpoklady pre naplnenie niektorého z dôvodov pre vylúčenie nároku na náhradu škody spôsobenej väzbou podľa § 8 ods. 6 zákona, vrátane zavinenia väzby poškodeným. Žalobca bol do väzby vzatý z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku z dôvodu, že z jeho konania alebo doterajších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. Je nepochybné, že v čase vzatia žalobcu do väzby existoval uvedený dôvod väzby, ktorý si zavinil žalobca sám svojimi konaniami, čo preukazujú všetky listinné dôkazy.

12. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že podstatou tohto konania nie je posudzovať dôkazy zabezpečené OČTK v rámci jeho trestného stíhania, podstatnou skutočnosťou v tomto konaní je náležité zistenie, či sú splnené zákonné predpoklady pre priznanie jeho odškodnenia v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., t.j. najmä, či ujma ním tvrdená skutočne nevznikla, v akom rozsahu a či bola spôsobená rozhodnutím o väzbe, resp. výkonom väzby samotnej (príčinná súvislosť). Na uvedené skutočnosti súd prvej inštancie nedal uspokojivé vysvetlenie. Tvrdenie, že si väzbu spôsobil sám, považuje za nepodložené, a to aj s prihliadnutím na dôkazy zabezpečené v trestnom konaní. Má za to, že negatívny predpoklad uvedený v § 8 ods. 6 písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z. nebol naplnený. Vyjadrenie žalovaného sa nezameriava na skutočnú podstatu veci, a síce, že bol v konečnom dôsledku nedôvodne vzatý do väzby, na základe čoho mu bola spôsobená ujma, ale na spochybňovanie dôveryhodnosti žalobcu, čo považuje za irelevantné. Zotrval na podanom odvolaní.

13. Ďalšie písomné vyjadrenia k veci podané neboli.

14. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa ust. § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

15. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky odvolacie námietky, ktoré boli žalobcom v odvolaní vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v danej veci vykonal dostatočné dokazovanie, vyhodnotil každý dôkaz jednotlivo a všetky vo vzájomnej súvislosti, odôvodnil, z akých dôvodov a ktoré tvrdenia strán sporu mal preukázané a ktoré nie, uviedol svoje skutkové zistenia, ktoré z dokazovania vyplynuli a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré i správne vyložil. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám ust. § 220 CSP. Námietky žalobcu uvedené v podanom odvolaní sú totožné s námietkami uplatnenými pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa súd prvej inštancie v odôvodnení

svojho rozhodnutia dostatočne a vyčerpávajúco vysporiadal, preto nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní neboli preukázané ani tvrdené také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil zistený skutkový stav súdom prvej inštancie, jeho právne posúdenie a v podrobnostiach na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

16. Odvolací súd zdôrazňuje, že rozhodnutie všeobecného súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu tvorí jedno konanie a vzhľadom ku skutočnosti, že žalobca v podanom odvolaní žiadne nové námietky, s ktorými by sa súd prvej inštancie nebol vysporiadal, neuviedol, považoval za potrebné na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie uviesť nasledovné:

17. Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR vyplýva, že väzba je prostriedkom na zaistenie osoby obvinenej (t.j. osoby, proti ktorej sa vedie trestné stíhanie) pre účely trestného stíhania v presne zákonom stanovených dôvodoch. Väzba je prípustná a zákonná len ak bola určitá osoba obvinená a jej konanie zakladá dostatočný a rozumný podklad pre odôvodnenú obavu z konania, ktoré by mohlo nastať podľa § 71 ods. 1 písm. a), b), c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (ďalej len „TP“) v znení neskorších predpisov, alebo ak taká obava vyplýva z iných konkrétnych skutočností.

18. Podľa § 8 ods. 5 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31.12.2012, právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak bol oslobodený spod obžaloby.

19. Predpoklady vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe sú v zákone č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vymedzené tak pozitívne (§ 8 ods. 5), ako aj negatívne (§ 8 ods. 6). Nevyhnutným predpokladom na vznik nároku na náhradu škody je teda naplnenie niektorej z hypotéz predpokladaných v ust. § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z. z., t.j. že voči osobe, ktorá bola vzatá do väzby, bolo trestné stíhanie zastavené, bola spod obžaloby oslobodená alebo vec bola postúpená inému orgánu. Ide však o prvý predpoklad vzniku tohto nároku, pretože vychádzajú z logického a systematického výkladu zákona č. 514/2003 Z. z., je kumulatívnou podmienkou súčasné nenaplnenie žiadneho z negatívnych predpokladov, za ktorých nárok na náhradu škody nevznikne podľa § 8 ods. 6 (in concreto zavinenie väzby). V prípade naplnenia niektorého z negatívnych predpokladov uvedených v § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z. z. (zavinenie väzby), zastavenie trestného stíhania z dôvodu, že trest, ku ktorému môže stíhanie viesť, je celkom bezvýznamný popri treste, ktorý pre iný čin bol obvinenému už uložený, alebo oslobodenie spod obžaloby, pretože osoba nie je trestne zodpovedná, nárok na náhradu škody nevznikne ani v prípade danosti niektorého z pozitívnych predpokladov vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe ustanovených v § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z. z. (rozhodnutie I. ÚS 444/2012). Čo je potrebné považovať za zavinenie väzby samotnou osobou, ktorá žiada o náhradu škody, zákon č. 514/2003 Z. z. bližšie neustanovuje, preto je interpretácia a aplikácia tohto zákonného ustanovenia zverená všeobecným súdom, ktoré o nárokoch na náhradu škody spôsobenej väzbou rozhodujú. Pri tomto rozhodovaní vychádzajú vždy z konkrétnych okolností každého prípadu zistených z riadne vykonaného dokazovania, z ktorého im prislúcha urobiť právny záver o zavinení, resp. nezavinení väzby osobou žiadajúcou náhradu škody.

20. Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 11.05.2012 sp. zn. 0Tp/21/2012 bol žalobca vzatý do väzby z dôvodu uvedeného v ust. § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku z dôvodu, že obvinený je dôvodne podozrivý zo spáchania skutku, pre ktorý bolo proti nemu vznesené obvinenie, tento má znaky stíhaného trestného činu a je dostatočne odôvodnená obava, že pri ponechaní na slobode by mohol ovplyvňovať svedkov, a to predovšetkým matku maloletej poškodenej K. V. - O. P., vo vzťahu ku ktorej už boli kolúzne aktivity obvineného preukázané. Krajský súd v Trenčíne svojím uznesením zo dňa 15.06.2012, č. k. 3Tpo/31/2012-33 uvedené uznesenie súdu prvej inštancie zrušil, žalobcu z väzby prepustil s tým, že ihneď nastúpi na výkon trestu odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom dňa 21.05.2012 sp. zn. 1T/67/2012. Vo svojom rozhodnutí okrem iného konštatoval, že zistenia sudcu pre prípravné konanie, z ktorých boli vyvedené závery, podľa ktorých u obvineného - žalobcu, sú dané dôvody kolúznej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku sú vecne správne, založené na dôkladnom zhodnotení vo veci doteraz vykonaných dôkazov, ktoré už v tomto štádiu trestného stíhania sú v rovine závažného podozrenia a zároveň rozumnej istoty, svedčia nielen pre záver o

dôvodnosti podozrenia, že obvinený skutok, pre ktoré mu bolo vznesené obvinenie, spáchal a že tento vykazuje zákonné znaky stíhaného zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a), c) Trestného zákona, ale aj pre záver, že povaha stíhaného trestného činu a spôsob, akým mal byť spáchaný, spolu s okolnosťami negatívne charakterizujúcimi osobu obvineného a jeho správanie, na ktoré vecne správne poukázal sudca pre prípravné konanie, tvoria konkrétne skutočnosti odôvodňujúce obavu, že obvinený pri ponechaní na slobode by mohol ovplyvňovať predovšetkým svedkyňu O. P., ku ktorej už vyvíjal kolúzne aktivity. Väzba obvineného - žalobcu v tomto štádiu trestného konania podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku by bola adekvátnym a nevyhnutným zabezpečovacím opatrením, avšak len za predpokladu, ak by tejto skutočnosti v posudzovanej veci nebránila ďalšia podstatná okolnosť, ktorou je právoplatný rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, kde bol výkon uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody obvineného už nariadený. Výkonom trestu odňatia slobody je možné ihneď odstrániť obavu, ktorá je dôvodom vzatia obvineného do väzby podľa citovaného zákonného ustanovenia, ale túto obavu, ako aj inú obavu, ktorá by odôvodňovala ďalší väzobný dôvod v posudzovanej veci je možné paralyzovať aj v ďalšom priebehu výkonu trestu odňatia slobody prostredníctvom postupu podľa § 84 Trestného poriadku.

21. Z rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 16. mája 2014, č. k. 1T/153/12-441 vyplýva, že žalobca bol v zmysle § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodený spod skutku (trestný čin sexuálneho zneužívania), pretože nebolo preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, pričom v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol (okrem iného), že v danom prípade nemal dostatok spoľahlivých dôkazov, na základe ktorých je jednoznačne preukázané, že došlo k sexuálnemu zneužívaniu maloletej, ale niet ani spoľahlivých a jednoznačných dôkazov o tom, že maloletá nebola vystavená určitému sexuálnemu zneužívaniu, preto za použitia zásady prezumpcie neviny a zásady in dubio pro reo a výsledky vykonaného dokazovania, ktoré nevyznievajú jednoznačne, nie je tu úplne ucelená reťaz priamych ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých by mohol vyvodit' bezpečný záver, že skutok sa stal, ktorý je predmetom trestného stíhania, preto bolo nutné žalobcu oslobodiť.

22. Nie každé rozhodnutie v zmysle § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z. z. zakladá nárok na náhradu škody. Zákonnú limitáciu náhrady škody predstavuje ust. § 8 ods. 6 zákona, ktorý limituje použitie ods. 5.

23. Z ust. § 8 ods. 6 písm. a) citovaného zákona vyplýva, že právo na náhradu škodu nevznikne, ak si osoba uloženie trestu ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama.

24. Ak sú inak splnené podmienky zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe, treste alebo ochrannom opatrení, nenáleží právo na náhradu škody osobe, ktorá si sama svojím konaním zavinila odsúdenie alebo uloženie ochranného opatrenia.

25. Zavinenie obvineného na vzatí do väzby znamená, že jeho zavinené konanie (aspoň v podobe nevedomej nedbanlivosti) bolo dôvodom na podanie návrhu a vzatie obvineného do väzby alebo rozhodnutia o ďalšom trvaní väzby, prípadne rozhodnutia o väzbe aj bez návrhu v konaní pred súdom. Zavinenie obvineného na vzatí do väzby nemožno stotožňovať so zavinením začatia trestného stíhania v zmysle § 199 TP alebo vznesenia obvinenia podľa § 206 TP, pretože skutočnosti odôvodňujúce vzatie obvineného do väzby sú skutkovo odlišné od tých, pre ktoré možno začať trestné stíhanie alebo vzniesť obvinenie. Z tohto hľadiska preto nie je významné, či konanie páchatela vyvolalo podozrenie, že bol spáchaný trestný čin, či naplnilo skutkovú podstatu trestného činu, pre ktorý bol stíhaný, ale to, či jeho správanie alebo iné skutočnosti vyvolali dôvodnú obavu zakladajúcu niektorý z dôvodov väzby.

26. Zavinenie poškodeného na vzatí do väzby treba skúmať z hľadiska dôvodov, pre ktoré bol do väzby vzatý, a to vo vzťahu ku konkrétnym okolnostiam, ktoré súd rozhodujúci o väzbe zvažoval a ktorým odôvodnil vzatie obvineného do väzby. Ak bol obvinený vzatý do väzby z viacerých dôvodov, postačuje k záveru, že si väzbu zavinil sám, ak zavinil splnenie aspoň jedného z nich.

27. V danej veci súd prvej inštancie i odvolací súd videli dôvody pre vzatie obvineného (žalobcu) do väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku v tej skutočnosti, že je odôvodnená obava, že pri ponechaní na slobode by mohol ovplyvňovať svedkov, predovšetkým O. P., vo vzťahu ku ktorej už vyvíjal kolúzne aktivity, ktoré boli v konaní preukázané. Uvedené skutočnosti vyplývali nielen z výpovede

O. P., ktorá tvrdila, že ju žalobca (obvinený) ovplyvňoval, bol na ňu agresívny, opakovane ju telefonicky kontaktoval a vyhrážal sa jej. Kontakt s uvedenou svedkyňou žalobca (obvinený) potvrdil, popieral jej tvrdenie o agresivite, žiadal len, aby „sprav s tým niečo, aby sa to zastavilo“.

28. Vzhľadom na uvedené dospel odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie k záveru, že sú naplnené predpoklady stanovené v ust. § 8 ods. 6 písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z., žalobcovi právo na náhradu škody nevzniklo, nakoľko si väzbu zavinil sám vyvíjaním kolúzných aktivít v danej veci, ktorá činnosť bola jedným z rozhodujúcich dôvodov, pre ktorý bol vzatý do väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

29. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, vrátane rozhodnutia o trovách konania, ktoré vecne spochybnené neboli.

30. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, priznal proti žalobcovi plnú náhradu trov konania.

31. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).